Domáca úloha č. 2

2-AIN-205, Leto 2016

Termín: 11.4.2016, 23:59, M-163 (pod dvere)

Skôr ako sa pustíte do riešenia domácej úlohy, oboznámte sa so všeobecnými pokynmi, ktoré sú priložené na konci tohto dokumentu. Riešenia, ktoré odovzdáte, musia byť vaše vlastné. Neopisujte a nesnažte sa nájsť riešenia v literatúre alebo na internete!

1. [*20 bodov*] **Nepodarené mince.** Jednocentové a dvojcentové mince sú drahšie na výrobu, ako je ich hodnota. Preto vrabce na strome čvirikajú, že v blízkej budúcnosti Európska komisia rozhodne o ich zrušení. Keďže v pokladniciach ostane voľná priehradka, namiesto nich sa uvažuje o zavedení 25 centovej mince. Výsledkom teda bude, že budeme mať mince o hodnote 5, 10, 20, 25, 50, 100 a 200 centov a všetky sumy sa budú zaokrúhľovať na najbližších 5 centov.

Predavačky v obchodoch sú dnes zvyknuté vydávať jednoduchým greedy algoritmom, to znamená že opakovane vyplácajú vždy najvyššiu mincu, ktorá ešte nepresiahne sumu, ktorú treba vyplatiť. Tento spôsob doteraz viedol k tomu, že zákazník dostal svoj výdavok rozmenený na najmenší možný počet mincí.

- **a)** Ukážte, že po zavedení novej 25 centovej mince už greedy metóda nepovedie k vyplateniu najmenším možným počtom mincí.
- **b)** Dokážte, že to nie je až také zlé: Vždy vyplatíme nanajvýš o jednu mincu viac, ako je optimálny počet.

2. [*20 bodov*] **Super hra.** Máme daný orientovaný acyklický graf, pričom vrcholy sú očíslované od 1 po n tak, že hrana vedie vždy od menšieho čísla k väčšiemu. Ďalej máme daných k párov vrcholov $\{u_1, v_1\}$, $\{u_2, v_2\}$, $\ldots$, $\{u_k, v_k\}$.

V počítačovej hre štartujeme z vrcholu 1 a vyberáme si cestu, ktorá nás privedie do vrcholu n. Ak prejdeme na tejto ceste oba vrcholy u_i a v_i, tak vyžerieme i-tu 100 bodovú prémiu a prémia zmizne z hry. Chceme nájsť cestu, ktorá vyžerie najväčší možný počet bodov.

- **a)** Tento problém je NP-ťažký. Navrhnite, ako túto úlohu riešiť pomocou celočíselného lineárneho programovania. Riešením je návod, ako pre ľubovoľný vstup zostaviť príslušný celočíselný lineárny program.
- **b)** Predstavte si, že namiesto k dvojvrcholových prémií máme daných k jednovrcholových prémií $w_1, w_2, \ldots, w_k$. Vždy keď prejdeme niektorým z týchto vrcholov, tak dostaneme 100 bodovú prémiu a úlohou je opäť zozbierať najväčší možný počet bodov. Nájdite čo najefektívnejší algoritmus, ktorý rieši takýto zjednodušený problém. (Dá sa to v polynomiálnom čase.)
- **c)** **Bonus 10 bodov:** Predstavte si, že namiesto jedného pokusu máme m pokusov. V každom pokuse môžeme zvoliť inú cestu, no vyžraté (dvojvrcholové) prémie sa pri ďalších pokusoch už znovu neobjavujú. Každá prémia sa teda cez všetky pokusy ráta len raz. Ako by ste riešili takto zmodifikovaný problém?

3. [*20 bodov*] **Vrcholové pokrytie, nezávislá množina a klika.** Nech $G = (V, E)$ je neorientovaný graf. Spomeňte si, že *vrcholové pokrytie* grafu je taká množina vrcholov, v ktorej má každá hrana aspoň jeden koniec, že *nezávislá množina* je taká množina vrcholov, že žiadne dva z nich nie sú spojené hranou a naopak *klika* v grafe je taká podmnožina vrcholov, z ktorých každé dva sú spojené hranou.

Množina vrholov $U \subseteq V$ je nezávislá množina práve vtedy, keď $V - U$ je vrcholové pokrytie grafu. U je tiež nezávislá množina v grafe G práve vtedy, keď U je klika v doplnku grafu G.

Hľadanie najmenšieho vrcholového pokrytia, najväčšej nezávislej množiny, či najväčšej kliky v grafe sú všetko NP-ťažké problémy a vyššieuvedené tvrdenia nám umožňujú vytvoriť jednoduché polynomiálne redukcie medzi týmito problémami. Zachovávajú tieto redukcie aproximačný faktor?

- **a)** Ak by sme mali polynomiálny algoritmus s konštantným aproximačným faktorom pre hľadanie najväčšej nezávislej množiny, dáva nám vyššieuvedená redukcia polynomiálny algoritmus s konštantným aproximačným faktorom pre hľadanie najväčšej kliky?

b) Ak by sme mali polynomiálny algoritmus s konštantným aproximačným faktorom pre hľadanie najväčšej nezávislej množiny, dáva nám vyššieuvedená redukcia polynomiálny algoritmus s konštantným aproximačným faktorom pre hľadanie najmenšieho vrcholového pokrytia?

4. [*20 bodov*] **Programátorská úloha** (viď všeobecné pokyny). Na vstupe máte ohodnotený orientovaný kompletný graf s n vrcholmi. Vašou úlohou je v ňom nájsť najlacnejšiu Hamiltonovskú cestu (t.j. cestu, ktorá každý vrchol navštívi práve raz a nemusí skončiť tam, kde začína). Túto úlohu budeme riešiť pomocou celočíselného lineárneho programovania. Vašou úlohou bude napísať program, ktorý dostane na vstupe graf a na výstup vypíše celočíselný lineárny program vo formáte LP (tak ako na cvičeniach).

Od lineárneho programu požadujeme, aby obsahoval premenné $x1\_1, x1\_2, \ldots, x1\_n, x2\_1, \ldots, xn\_n$, kde $xi\_j = 1$ práve vtedy, keď v Hamiltonovskej ceste je hrana z vrchola i do vrchola j. Iné premenné môžete používať ako sa vám zachce. Navyše musí obsahovať maximálne 1000 premenných a 1000 podmienok a musí sa dať vyriešiť za maximálne 5 sekúnd.

Formát vstupu: V prvom riadku vstupu je počet vrcholov n. V ďalších n riadkoch sa nachádza matica susednosti, t.j. v každom riadku je n čísel, kde j-te číslo v i-tom riadku je c_{ij}: cena hrany, ktorá ide z vrchola i do vrchola j.

Formát výstupu: Viď: `http://lpsolve.sourceforge.net/5.0/CPLEX-format.htm`.

Obmedzenia a bodovanie: Na zisk plného počtu bodov je potrebné, aby váš program dal korektný výsledok pre vstupy, kde $n \leq 20$.

Príklad vstupu:

```
3
0 1 4
1 0 1
4 1 0
```

Príklad výstupu:

```
Minimize
obj: 1 x1_2 +4 x1_3 +1 x2_1 +1 x2_3 +4 x3_1 +1 x3_2
Subject To
ci1: x1_2 + x1_3 <= 1
ci2: x2_1 + x2_3 <= 1
ci3: x3_1 + x3_2 <= 1
co1: x2_1 + x3_1 <= 1
co2: x1_2 + x3_2 <= 1
co3: x1_3 + x2_3 <= 1
cx1: x1_2 + x1_3 + x2_1 + x3_1 >= 1
cx2: x2_1 + x2_3 + x1_2 + x3_2 >= 1
cx3: x3_2 + x2_3 + x3_1 + x1_3 >= 1
Binary
x1_2 x1_3 x2_1 x2_3 x3_1 x3_2
End
```

Všeobecné pokyny

Písomné úlohy. Písomné úlohy odovzdávajte *na papieri* (či už vytlačené alebo písané rukou) pod dvere kancelárie M-163 v stanovenom termíne. **Každý príklad odovzdajte na osobitnom liste papiera,** každý príklad bude opravovať iný človek. Na neskoro odovzdané riešenia sa nebude prihliadať. Nezabudnite na každý list jasne napísať svoje plné meno a priezvisko, v prípade že riešenie jedného príkladu je na viac listov, zopnite ich pevne spinkovacím strojčekom.

Píšte riešenia takým spôsobom, aby obsahovali všetku potrebnú informáciu na pochopenie vášho riešenia, ale súčasne aby boli stručné a ľahko pochopiteľné. Všetky tvrdenia je potrebné zdôvodniť (a to aj v prípade, že to nie je explicitne napísané v zadaní).

Ak sa v zadaní požaduje vyriešenie algoritmickej úlohy, odovzdajte najlepší algoritmus, aký viete navrhnúť. Základným kritériom na hodnotenie bude *správnosť algoritmu*, druhým kritériom bude jeho *časová, prípadne pamäťová zložitosť.* Správny ale pomalý algoritmus dostane podstatne viac bodov ako algoritmus, ktorý je síce rýchly, ale nedá správnu odpoveď na každý vstup. Neefektívne algoritmy spĺňajúce podmienky zadania dostanú cca 50% bodov. Súčasťou vášho riešenia musia byť nasledujúce časti:

- Najprv popíšte hlavnú myšlienku algoritmu.
- Vyjadrite algoritmus formou pseudokódu.
- Ak to nie je zrejmé na prvý pohľad, ukážte že váš algoritmus je správny.
- Nezabudnite na analýzu zložitosti algoritmu.

Programátorské úlohy. Pri programátorských úlohách je vašou úlohou odovzdať len funkčný program, nie je vyžadované písomné riešenie. Riešenie odovzdávate cez webové rozhranie `foja.dcs.fmph.uniba.sk/eval`, kde bude okamžite otestované na niekoľkých vstupoch a dozviete sa koľko bodov získalo (body získate, keď všetky vstupy z danej sady vyriešite správne v časovom limite). Riešenie môžete odovzdávať aj viackrát, hodnotí sa posledné riešenie odovzdané v stanovenom termíne. Navyše si dajte pozor, či v systéme máte správne vyplnené meno a priezvisko (sekcia Môj účet). Podrobnosti o tom, ako má váš program vyzerať (vrátane povolených programovacích jazykov), nájdete v sekcii Návod.